

RUILA PÕHIKOOL

EIK TOIVI ISIKSUS ÕPILASTE MÄLESTUSTES

Uurimustöö

Autor: Heidi Melis, 8. klass

Juhendaja: Reet Ristmägi

1.

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
2. METOODIKA.....	4
3. EIK TOIVI ELULUGU.....	5
4. EIK TOIVI ÕPETAJANA.....	6
5. EIK TOIVI KANDLEÕPETAJA.....	6
6. MUUSIKAÕPETAJA RUILAS.....	6
KOKKUVÕTE.....	7
KASUTATUD KIRJANDUS.....	8
LISAD.....	9
Lisa 1.....	9
Lisa 2.....	10
Lisa 3.....	11
Lisa 4.....	12
Lisa 5.....	13
Lisa 6.....	14
Lisa 7.....	15

SISSEJUHATUS

Uurimistöö teema valiti kuna Ruila Põhikooli arhiivis ei ole piisavalt informatsiooni endise muusikaõpetaja Eik Toivi kohta. Seega otsustasin, et mul on võimalik see probleem lahendada.

Käesoleva uurimistöö eesmärk on tutvustada Eik Toivi isikut ja täiendada kooli arhiivi õpilaste mälestuste kogumise teel. Töö eesmärgini jõudmiseks on seatud ülesanneteks: analüüsida teemakohast kirjandust, leida intervjuueeritavad, intervjuuerida ja analüüsida tulemusi. Antud töös otsitakse vastuseid küsimustele: millal sündis, millal suri, millega tegeles, kes oli ja kus õppis, keda ja kuidas õpetas Eik Toivi?

Töö on ebatraditsiooniliselt üheosaline, milles on ühendatud intervjuud Eik Toivi õpilastega, aga ka töö teoreetiliste allikatega, nagu ajaleheartiklid ja teatmeteosed. Kuna valminud töö esitab tervikpildi Eik Toivist kui isiksusest ja infot selle kohta saab nii kirjalikest allikatest kui läbiviidud intervjuudest, ei ole ma kunstlikult eristanud oma loovtöös kahte osa. Kõik alapeatükid sisaldavad infot Eik Toivi elu, pedagoogilise tegevuse kui isiku kohta ja selles on ühendatud ajaleheartiklitest kui intervjuudest kogutud teave.

2. METOODIKA

Kuna uurimistöö eesmärk on täiendada Ruila Pühikooli arhiivi muusikaõpeta Eik Toivist, aga informatsiooni leidus vähe, siis otsustasin läbi viia intervjuu Eik Toivi õpilastega.

Loovtöös kasutati intervjuu vormi, kuna see meetod tundus kõige tõhusam viis informatsiooni koguda. Ühtlasi eeldas intervjuueerimine isiklikku kohtumist võõraste inimestega. Ain Viidikuga tegin poolstruktureeritud intervjuu ja süvaintervjuu Els Roodega. Eelnevalt koostasintervjuu jaoks küsimused, intervjuu käigus lisandus loogilise jätkuna veel küsimusi.

Intervjuu otsustasin teha kahe inimesega. Inimeste kontaktid sain õpetaja Reet Ristmägilt.

Esimese intervjuu viisin läbi Els Roodega, Tallinnas, 15.01.2017, (vt lisa 1) teise intervjuu Ain Viidikuga, Vansi külas, 01.04.2017. Kahjuks aga tema ei mäletanud väga palju sellest ajast, kui Eik Toivi oli tema õpetaja. Antud intervjuust ei saanud uut informatsiooni, aga nägin üht grupipilti, kus oli Eik Toivi.

Intervjuud lindistasin, hiljem kuulasin ja lugesin need paar korda üle ning panin teksti kirja Microsoft Wordi programmis. Intervjuusid olen toimetanud keeleliselt korrektsemaks. Esialgne küsimustik koosnes 17. küsimusest, Els Roode jaoks kasutasin vaid üksikuid küsimusi, kuna temaga viisin läbi süvaintervjuu.

Minu intervjuueeritav Els Roode juhatas mind mitmete artiklite ja piltide juurde, mida sain kasutada ka selles loovtöös. Töö põhiosas olen kasutanud uusi teadmisi intervjuudest, aga ka kirjalikest allikatest. Töö põhiosa kosneb ühest osast, kuna ma ei tahtnud kunstlikult lahku viia peatükke, mis olid sisult sarnased.

3. EIK TOIVI ELULUGU

Eik Toivi sündis 21. novembril 1903. a. ja suri 3. jaanuaril 1993. a. Eik Toivi oli eesti muusikapedagoog ja orkestrijuht, ta on olnud ka muusika- ja kandleõpetaja. Eik Toivi kodanikunimi on Elmar Noorhani. Ta õppis 1923-24. a. ja 1928-32. a. Tartu Konservatooriumis tšello erialal. 1934-44. a. töötas ta muusikaõpetajana Räpina ja Võru koolides. 1949. a. alustas ta esimesena kandlemängijate koolitamist muusikakoolides. Esimesed kandle eriala lõpetajad Els Roode ja Evi Teras, mõlemad lõpetasid Eik Toivi kandleklassi 1955. a. 1928. a. juhatas puhk- ja rahvapilliorkestrit. (Mattisen 2008: 418)

Kandlemängu õppis ta omal käel 6-aastaselt, viiulit 9-aastaselt (16-aastaselt vahetas viiuli tšello vastu), puhkpilliõpinguid alustas 12-aastaselt. 14-aastaselt sai Eik Toivist Räpina puhkpilliorkestri mängija, 16-aastaselt õpilasena gümnaasiumi segakoori juhataja, kuna 1919/1920. õppeaastal suri kaks Räpina Ühisgümnaasiumi kaks muusikaõpetajat. 17-aastaselt oli Eik Toivi Räpina puhkpilliorkestri juhataja. 18-aastaselt sai Eik Toivi juhtimisel Räpina puhkpilliorkester võistumängus auhinnalise koha. 1932. a. abiellus Eik Toivi Mare Männikuga. (Mare Männik oli Eik Toivi õpetaja). 1945. a. asus Eik Toivi tööle ENSV Rahvaloomingu Keskmaja orkestrite inspektorina ja 1947. a. muusikaosakonna juhatajana. 1948/49. õppeaastal oli Eik Toivi 20. Keskkooli muusikaõpetja (Tundmatu autor 2, 1978).

1967. a. hakkas ta õpetama Ruila koolis muusikaõpetajana. Ka tema teine abikaasa Linde hakkas 1967. a. Ruila koolis õpetajaks. Eik Toivi töötas Ruila koolis viis aastat (Tundmatu autor 2 1978). 1950. ja 1955. a. oli Eik Toivi üldlaulupeaol rahvapilliorkestrite üldjuht (Tundmatu autor 1, 1978).

4. EIK TOIVI ÕPETAJANA

1934-45. a. töötas Eik Toivi muusikaõpetajana Räpina ja Võru koolides. 1949. a. alustas ta esimesena kandlemängijate koolitamist muusikakoolides. 1967. a. hakkas ta õpetama Ruila koolis muusikaõpetajana. Ka tema abikaasa Linde oli alates 1967. a. Ruila koolis õpetaja. Eik Toivi töötas Ruila koolis 5 aastat. Ta oli Ruila 8-klassilise kooli rahvamuusikaorkestri esimene juht. Eik Toivi oli ka varem olnud hõivatud Harju rajooni muusikaelu edendamiseks. 1957-1960. a. juhendas ta Nabala rahvamaja rahvamuusikaorkestrit. (Laidna 1984)

5. EIK TOIVI KANDLEÕPETAJA

1949. a. alustas Eik Toivi kandlemängu õpetamist Tallinna Lastemuusikakoolis. Tol ajal ei olnud pillimänguks ja pillimängu õpetamiseks loodud väga häid tingimusi ja seetõttu oli nende klassiruumiks kelder. Pillide kvaliteet ja olukord ei olnud samuti kiita - neid oli väga ebamugav mängida. Eik Toivi saatis oma õpilasi kutseliste pillimeestega mängima, aga kuna nad olid vähe õppinud, mängisid nad väga vähe kaasa. Leningradis filmiti esimest Eesti värvilist filmi, kus Eik Toivi õpilased koos Leningrandi pillimeestega kandleid mängisid. Sel perioodil seadis ta kahele kandlele Eugen Kapi loo „Karjala-Soome tants” balletist „Kalevipoeg“. Esimest korda esinesid Eik Toivi õpilased selle looga 1952. a. (Els Roode, Raivo Laikre jt). (Roode 2017)

6. MUUSIKAÕPETAJA RUILAS

1967. a. hakkas Eik Toivi õpetama muusikat Ruila Koolis. Ta oli Ruila 8-klassilise kooli rahvamuusikaorkestri esimene juht. Ruilasse olid 80-aastast muusikameest tulnud tervitama tema esimene kandleklassi õpilane Els Roode ansambliga „Kukulind“, Tallinna Pioneeride Palee orkester, Harju Kek-i orkester Milvi Korseni juhatusel, Sausti 8-klassilise kooli orkester Elna Tuisa juhendamisel ja Ruila 8-klassilise kooli orkester. (Laidna 1984)

KOKKUVÕTE

Käesoleva uurimistöö „Eiki Toivi õpilaste mälestustest“ annab ülevaate Eiki Toivi eluteest. Käesoleva uurimistöö eesmärk oli tutvustada Eik Toivi isikut ja täiendada kooli arhiivi õpilaste mälestuste teel.

Uurimustöö meetodiks oli intervjuu Eik Toivi õpilastega. Tänu sellele meetodile sain rohkem informatsiooni tema kohta ja ka pildimaterjali. Olen tänulik intervjuueeritavatele, kes olid nõus oma mälestusi jagama.

Arvan, et uurimistöö täitis oma eesmärgid, sain tutvunud Eik Toivi isiksusega ja täiendatud Ruila Põhikooli arhiivi.

See töö andis mulle võimaluse suhelda võõraste inimestega, mis on paras katsumus. Töö tegemise käigus õppisin palju kasulikku edaspidiseks eluks, õppisin tekstitöötlusprogrammi Microsoft Word paremini kasutama. Lisaks õppisin, kuidas tööd vormistada ja kuidas viidata. Tööd saaks kindlasti edasi arendada, tehes rohkem intervjuusid.

KASUTATUD KIRJANDUS

Tundmatu autor. (1978). Kultuur ja Elu . *Eik Toivi*, lk 32.

Tundmatu autor. (1978). *Põlva rajoonis*, lk 212.

Roode, E. (15. 01 2017. a.). Eik Toivi elulugu. (H. Melis, Intervjueerija)

Laidna, L. 1984.

LISAD

Lisa 1. Els Roode mälestused Eik Toivist

Sel ajal taheti ka Eestis teha riikliku rahvatantsu ja rahva muusika orkestrit. Nii nagu oli Lätis, Leedus ja teistes toll aegsetes nõukoguriikides, Eestis ei olnud. Siis hakati mõtlema milline see orkestri koosseis võiks olla. Toivi oli see kes selle peale mõtles ja leidis, et on vaja kandleid sinna orkestri. Aga olid sellised kandleid mille peal iga lugu mängida ei saanud. Need olid diatoonilised kandleid. (Klaveril on mustad ja valged klahvid, kui mustad ära võtta siis ongi diatooniline pill. Kui need juurde panna siis on kromaatile pill.) Toivi hakkas mõtlema kuidas saaks orkestrisse niisugust pilli, nagu klaver kromaatile, mis saab mängida kõikides helistikutes.

Alguses oli üks niisugune pilli meister nagu Harald Kristal. Harald Kristal oli esimene kes tegi esimese kromaatile kandle. See oli väga halb pill. See oli niimoodi ehitatud nagu klaver, et ühed keeled olid ühel tasa pinnal. Nii nimetatud mustad klahvid tulid keskelt välja ja nii suguste puust pukide peal olid. Seda oli väga ebamugav mängida. Nagu oleks klaver nii ees, et mängid külje pealt mitte eest. See pärast oli see väga halb pill. Aga Toivi hakkas ise asja ajama. Ja siiski muusika koolis avas 1949.aastal kandle klassi. Aga nende halbade pillidega pidid nad mängima.

Els Roode läks sinna klassi. Ta oli siis 15.aastane. Toivi oli väga aktiivne selles mõttes, et nad ei osanud väga mängida aga Toivi saatis neid igale poole päris pillimeestega koos mängima. Els Roode oli kandleid mänginud 9 kuud ja Eik Toivi saatis nad Moskvasse koos pillimeestega. Nemad väga ei mänginud ainult natukene kuna nad ei osanud veel midagi erilist mängida.

Leningradis filmiti esimest Eesti värvilist filmi. Pea osa mängis Georg Ots. Eik Toivi õpilased mängisid seal kandleid koos Leningrandi pillimeestega. Lõpuks tehti neile korralikud pillid. Need valmistas Väino Maala. Tema ehitas esimese niisuguse kromaatile pilli kus valged ja mustad keeled lõikusid. Nende peal oli kergem mängida. Toivi oskas muusikat seada rahva muusika orkestrile ja tal oli väga ilus käekiri.

Toivi päris nimi oli Elmar Noorhane. Ta sündis aastal 1903. Toivi oli õppinud ise muusikat väga vähe. Ta mängis tšellot, aga teda ei saa nimetada tšello mängijaks. Toivi oli hakkaja mees, ta tegi igasuguseid ansambleid. Ta seadis kahele kandleile sell ajal ühe loo. Eugen Kapi „Karjala-Soome tants” balletist „Kalevipoeg“. ja see on lugu mis on siia maani olnud kannedel. Esimest korda esinesid Eik Toivi õpilased selle looga.(Aastal 1952) (Els Roode, Raivo Laikre jmt).

Eik Toivist ei saanud tugevat dirigenti, ta tahtis olla suur dirigent aga tema käe järel oli väga raske mängida. Sest ta polnud seda tööd õppinud. Toivi õpetas keeli vajutama, aga Lätis õpetati haarama. Toivi sai selle peale pahaseks, sest see rikub ära vana hea tehnika. Toivi lõpetas ära kandle õpetamise, sest ta ei leidnud õiged õpilasi kes oleks sellesse pillisse uskunud. kuna ta ise dirigendina ei olnud tugev, siis läks nii et tema suur vaimustus kandlei osas lahkus. Ta läks Viljandi Kultuur hariduskooli õpetajaks. Kandleid enam ei toodetud. 1963.aastal toimus Viljandis tema juubeli kontsert. (Ta sai 60).

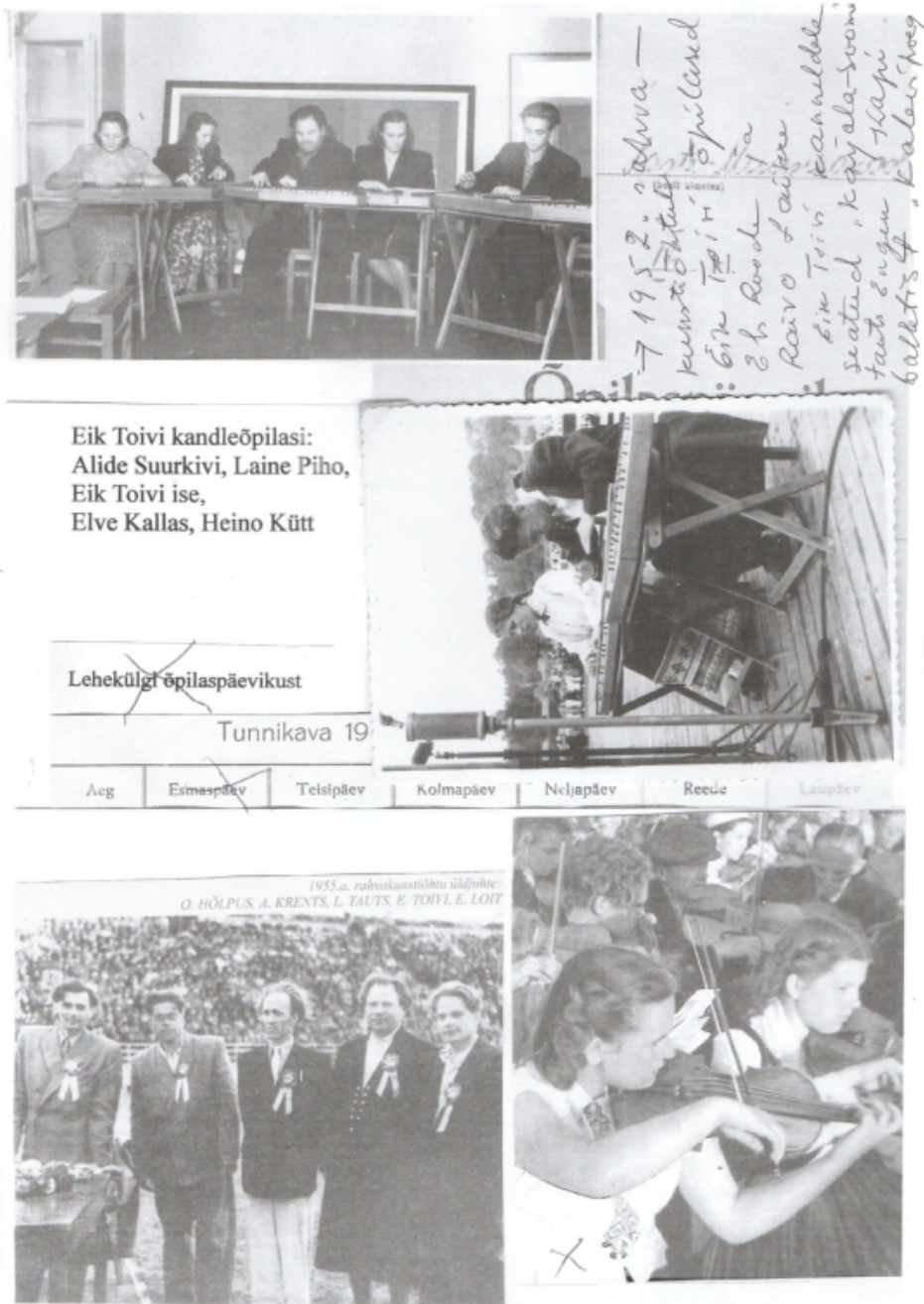
Lisa 2

1955 Tall. Muusikakooli õpetajad:
Viktor Mellov (kirjanik Vanaja),
Eik Toivi, Leopold Vigla, aasa'ansaku
ja Paul Lapp

Muusikakooli õpetajad. Tundmatu autor. Els Roode erakogu.

Lisa 3

Eik Toivi õpilased mängimas kannelt. Tundmatu autor. Els Roode erakogu.

Lisa 4

Kursuslased

Esirida: Gaija Abakanova, Mirjam Seitam, Silja Milli, mina poeg Siimuga, Maile Korjus, ?
 Teirida: Kalev Raave (Võrtsjärve kolhoosi esimees), ?, Kadri Milli, Katrin Loit, Elna Tuisk,
 Helmi Martsoo, Eik Toivi

Tundmatu autor. Els
 Roode erakogu.

Lisa 5

Lp. sm.

Olete oodatud külaline rahvamuusika
 kontserdil „LÕOME LUGU LUSTIPILLI“
 tähistamaks

EIK TOIVI 80.

JA
 ELMAR LUHATSI 75.

sünnipäeva.

Laupäeval, 26. nov. 1983. a. kell 18.00
 Põlva rajooni Linte kultuurimajas.

Eesti NSV Rahvaloomingu ja
 Kultuuritöö Teaduslik Metoodikakeskus
 Vabariiklik Rahvamuusika Nõukogu
 Põlva RSN TK Kultuuriosakond

Eik Toivi 80.
 sünnipäev.
 Tundmatu autor.
 Els Roode
 erakogu.

Harju Elu 13.III 1984

AUSTASIME RAHVAPILLITAATI

See oli 1967. a., kui Eik Toivi asus elama Harju rajooni
 Rullasse. Õpetamaks kohalikus koolis muusikat. Tema oli
 ka samal aastal asutatud Rulla 8-kl. kooli rahvamuusikaorkestri
 esimene juht.

Harju rajoonis oli vanameistril varemgi tegemist olnud. Nii
 juhendas ta aastatel 1957–1966 Nabala rahvama ja rahvamuusika-
 orkestri, kes sai kaks korda vabariiklikul laulusõprusvõistlusel
 esikoha koos rändpunallpuga. Kolmel korral esineti «Estonia»
 kontserdisaalis, kaks korda esindati Harjut Riia rajooni laulu-
 päeval Saulekrastis, tema oli rahvamuusikaorkestri üldjuhiks
 Harju rajooni laulupäevadel Arukülas. Eik Toivi teeneks tuleb
 lugeda rahvamuusikaorkestri loomine Nabala, Aitoni, Sausti
 ja Rulla koolis. Isegi pillid on saadud tema eestvõtteil, nootidest
 ja muust ettevalmistusest abist rääkimata.

Rullasse olid 80-aastast muusikameest tulnud tervitama tema
 esimene kandleklassi õpilane Eesti NSV teeneline kunstnik Els
 Roode ansambliga «Kukulind», Eik Toivi juhatastav Tallinna
 Pioneeride Palee orkester, Harju KEE-i orkester Milvi Korseni
 juhatusel ja Sausti 8-kl. kooli orkester Elna Tuisku juhendamisel.
 Muldugi ei puudunud ka Rulla 8-kl. kooli oma orkester,
 kus õpilaste kõrval mängib ka õpetajat.

Enamik esitavast oli Eik Toivi heilloomine, millel on kindel
 koht meie rahvamuusikarepertuaaris.

Harju rajooni tänukirja andis ühe vabariikliku teenelise kunsti-
 tegelane Uno Veenre, kes rõhutas Eik Toivi suurt osa eesti
 rahvapillimuusika arengus nii heilooja, pedagoogi kui ka orkest-
 rijuhiina.

Külastajatele, samuti Haiba soovoo ja Rulla kooli esin-
 dajad, kinkisid teenekale rahvamuusikamehele illu ja meeneid.
 Ka Nabala kungasid orkestriilmad Maili Teedär (Maso) ja
 Väli Põldma (Rungl) olid tervitajate hulgas.

«Oli tore õhtu,» arvasid osavõtjad ja pealtkuulajad.

LOREIDA LAIDNA,
 Rulla 8-kl. kooli õpetaja

Lisa 6

Foto Ruila-perioodi algul

Eik Toivi foto. Tundmatu autor. Ruila kooli arhiivi erakogu.

KANNEL I

SAAJAMARSS (PULMAMARSS)

E. TOIVI

1

f

mf

mf

mf

FINE

2

p

p

p

f

p

Eik Toivi Pulmamarss. Tundmatu autor. Ruila kooli arhiivi erakogu.